

## Nr 200

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag för budgetåret 1964/65 till underrätterna, m. m.; given Stockholms slott den 13 november 1964.*

Under återopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

**BERTIL**

*Herman Kling*

---

### Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framläggs vissa förslag i anslutning till den till höst-sessionen med innevarande års riksdag uppskjutna prop. 1964: 156 angående huvudmannaskapet för rådhusrätterna m. m.

Sålunda framläggs förslag om antalet tjänster för biträdes- och expeditionsvaktspersonal vid rådhusrätterna. Vidare föreslås vissa personalförstärkningar vid hovrätternas administrativa avdelningar.

Med anledning av vissa den 1 januari 1965 inträffande judiciella indelningsändringar föreslås några mindre förändringar i personalorganisationen vid domsagorna.

Därjämte föreslås, att en — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — träffad förhandlingsöverenskommelse om avlönings- och anställningsvillkor för personal inom domstolsorganisationen m. m. godkänns.

Det totala medelsbehovet för de i prop. 1964: 156 och nu förevarande proposition framlagda förslagen beräknas till i runt tal 20 milj. kr. för första halvåret 1965.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 13 november 1964.*

#### Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, fråga angående *vissa anslag för budgetåret 1964/65 till underrätterna, m. m.*, och anför därvid följande.

#### Inledning

Kungl. Maj:t har i prop. 1964: 156 (princippropositionen) föreslagit, att de kommunala domstolarna, rådhusrätterna, skall förstatligas den 1 januari 1965. Riksdagen har uppskjutit behandlingen av propositionen till höstsessionen med innevarande års riksdag.

I propositionen har förslag framlagts i de lagstiftningsfrågor som aktualiseras av förstatligandet och de organisationsförändringar som bör genomföras i samband därmed. Vidare har framlagts förslag om antalet borgmästare och rådmän i de 31 rådhusrätter som beräknas bestå i den framtida underrättsorganisationen.

Till grund för propositionen ligger förslag, som framlagts av domstolskommittén i dess den 1 oktober 1963 dagtecknade betänkande, benämnt »Rådhusrätternas förstatligande» (SOU 1963: 56).

Sedan propositionen avlåtits till riksdagen har inom justitiedepartementet företagits en undersökning av de arbetsuppgifter som ankommer på biträdes- och expeditionsvaktspersonalen vid rådhusätterna.

I personalfrågor, som berörs av förslaget om förstatligandet av rådhusrätterna, har överläggningar hållits mellan företrädare för justitie- och civildepartementen, å ena sidan, samt för Statstjänarkartellen, Sveriges akademikers centralorganisation och TCO:s statstjänstemannasektion, å andra sidan. Överläggningarna har resulterat i en den 10 november 1964 dagtecknad förhandlingsöverenskommelse angående avlönings- och anställningsvillkor för personal inom domstolsorganisationen m. m.

Jag anhåller nu att till närmare behandling få uppta vissa frågor om rådhusrätternas personalorganisation och organisationen av hovrätternas administrativa avdelningar efter förstatligandet.

Vidare anhåller jag att få uppta vissa spørsmål om förändring av den nuvarande personalorganisationen i domsagor, vilka berörs av förändringar i den judiciella indelningen som inträffar samtidigt med förstatligandet.

Slutligen anhåller jag att få framlägga de kostnadsberäkningar och förslag till anslagsäskanden för tiden den 1 januari—den 30 juni 1965, som föranleds av de framlagda förslagen.

### Personalorganisationen vid rådhusrätterna

Det i princippropositionen föreslagna antalet borgmästare och rådmän avser samtliga rådhusrätter i den nuvarande domstolsorganisationen utom de i Växjö, Alingsås, Kristinehamn, Söderhamn och Härnösand. I propositionen framhålls, att det finns anledning räkna med att dessa fem städer inom en nära framtid kommer att förenas med domsaga. Såsom närmare kommer att utvecklas i det följande avser jag att föreslå Kungl. Maj:t att meddela beslut om landsrättsförläggning av städerna Alingsås, Söderhamn och Härnösand den 1 januari 1965. Däremot föreligger ännu inte förutsättningar att meddela beslut om landsrättsförläggning av Växjö och Kristinehamn. I enlighet med vad som föreslås i princippropositionen (s. 142) torde därför rådhusrätterna i sistnämnda båda städer få övertas av staten med tills vidare oförändrad organisation. Detta innebär, att vid dessa rådhusrätter skall finnas tjänster för en borgmästare och två rådmän.

I princippropositionen framhålls, att förverkligandet av den avsedda gemensamma underrättsorganisationen bl. a. förutsätter, att rådhusrätternas nuvarande assessorstjänster, i den mån de inte omvandlas till rådmansstjänster, vid behov ersätts med fiskaler och tingsnotarier med liknande arbetsuppgifter som tingssekreterare, fiskalskompetenta biträden eller tingsnotarier i domsagorna. Vidare uttalas, att man sannolikt får räkna med en relativt lång övergångstid, innan den nya organisationen kan genomföras fullt ut, och att anledning ännu inte föreligger att ta ställning till kommitténs förslag att inrätta särskilda tjänster för tingssekreterare eller att bestämma något antal fiskaler eller tingsnotarier. Behovet av sådan personal bör, framhålls det i propositionen, på samma sätt som sker i fråga om häradsrätterna, prövas ärligen i samband med att anslag äskas till verksamheten vid domstolarna. I enlighet med vad som uttalas i princippropositionen torde för ändamålet erforderliga medel böra för första halvåret 1965 beräknas under medelsreserven.

I fråga om den icke rättsbildade personalen anförs i princippropositionen, att under senare år en översyn skett av organisationen för icke rättsbildad personal i domsagorna och att därvid åtskilliga göromål av mindre kvalificerad natur kunnat överföras från rättsbildad till icke rättsbildad arbetskraft. Inom justitiedepartementet har, sedan princippropositionen avlätits till riksdagen, i samråd med vederbörande hovrätter och rådhusrätter verkställts en undersökning av de arbetsuppgifter som för närvarande ankommer på rådhusrätternas icke rättsbildade personal. Vid undersökningen har framkommit, att en överföring av arbetsuppgifter från rättsbildad till icke rättsbildad personal redan genomförts vid många rådhusrätter på i huvudsak samma sätt som i domsagorna. Även en sådan uppgift som protokollföring — vilken i domsagorna av utbildningsskäl i princip ankommer på tingsnotarier och tingsnotarieaspiranter — har i viss utsträckning övertagits av biträdespersonal. Å andra sidan har undersökningen visat, att domare vid en del rådhusrätter fortfarande sköter göromål som i domsagorna regelmässigt handhas av icke rättsbildade biträden. Redan i samband med undersökningen har emellertid i sådana fall vissa uppgifter kommit att överföras från domare till biträden.

Den ordning för fördelningen av arbetet mellan rättsbildad och icke rättsbildad personal som numera tillämpas i domsagorna (jfr prop. 1959: 1 II ht s. 42—44) har visat sig vara ändamålsenlig. Av särskild betydelse är att den gjort det möjligt för domarna att mera odelat ägna sig åt de uppgifter som oundgängligen kräver juridisk utbildning. En arbetsfördelning efter väsentligen samma principer torde därför böra tillämpas vid rådhusrätterna. Som tidigare nämnts har en arbetsfördelning, liknande den nu förordade, redan genomförts vid åtskilliga rådhusrätter. Vid genomförandet av den nya organisationen måste beaktas vissa olikheter mellan de båda domstolstyperna. Arbetsomfånget är vanligen större vid rådhusrätterna än i domsagorna. För att arbetet skall kunna drivas med erforderlig effektivitet krävs därför på en del arbetsområden en större specialisering än den som i allmänhet förekommer i domsagorna. I domsagorna är antalet in-skrivningsärenden relativt sett större. De biträden som sysselsätts med sådana ärenden och därmed sammanhängande kassaarbete är med anledning härav flera än vid rådhusrätterna. Å andra sidan torde målantalet i regel vara proportionellt större vid rådhusrätterna. Dessa och andra olikheter medför att organisationen på biträdessidan ej kan vid alla rådhusrätter göras helt överensstämmande med den som tillämpas i domsagorna. Kvalificerade arbetsuppgifter bör dock kunna överföras till den icke rättsbildade personalen i ungefär samma utsträckning som skett i domsagorna. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om erforderliga åtgärder för att genomföra en arbetsfördelning efter nu angivna riktlinjer.

Domstolskommittén har inte framlagt förslag till personalplaner för bi-

trädes- och expeditionsvaktpersonal vid rådhusrätterna. Kommittén har i betänkandet »Rådhusrätternas förstatligande» förklarat sig anse, att de nuvarande befattningarna borde kunna behållas tills vidare.

Vid den nyss nämnda undersökningen av den icke rättsbildade personalens arbetsuppgifter har även behovet av sådan personal granskats. Därvid har framkommit, att den 1 juli 1964 fanns 630 tjänster för icke rättsbildade biträden vid de 33 rådhusrätter, som kommer att kvarstå i organisationen under tiden närmast efter förstatligandet. Detta biträdesantal får anses väl avvägt med hänsyn till de uppgifter som för närvarande åvilar rådhusrätternas personal. Med hänsyn bl. a. till att magistratsuppgifterna inte längre kommer att belasta denna personal torde emellertid antalet tjänster för icke rättsbildade biträden kunna minskas till 610. Skulle så anses erforderligt, bör Kungl. Maj:t äga inrätta ytterligare 10 tjänster, avsedda för icke rättsbildade protokollförare.

Även de arbetsuppgifter som ankommer på expeditionsvaktpersonalen vid rådhusrätterna har undersökts inom justitiedepartementet i samråd med vederbörande hovrätter och rådhusrätter. Antalet tjänstemän av detta slag vid rådhusrätterna uppgick den 1 juli 1964 till 89. Särskilt vid de mindre rådhusrätterna, där behov av en heltidstjänst för ändamålet inte föreligger, är vanligt att vederbörande har arbetsuppgifter för både rådhusrättens och stadsförvaltningens del. En sådan anordning bör, om så finns lämpligt, kunna bestå även efter förstatligandet. I den statliga rådhusrättsorganisationen torde böra ingå 81 tjänster för expeditionsvaktpersonal. Därjämte bör för de minsta rådhusrätternas del beräknas medel för arvode åt deltidsanställda expeditionsvakter.

I fråga om administrationen av rådhusrätterna framhålls i princippropositionen, att delegation av hovrätts beslutanderätt i administrativa ärenden till de stora rådhusrätterna i Stockholm, Göteborg och Malmö blir nödvändig redan av praktiska skäl. Vid dessa rådhusrätter måste viss biträdespersonal helt avdelas för administrativa uppgifter och det torde med hänsyn till vikten av dessa göromåls skötsel dessutom vara erforderligt, att under borgmästaren finns en chefstjänsteman för administrativa ärenden. Administrationen vid Stockholms rådhusrätt har sådant omfång och så stor betydelse för verksamheten vid rådhusrätten, att en tjänst som avdelningsdirektör bör inrättas vid denna domstol. Vid Göteborgs rådhusrätt och rådhusrätten i Malmö biträds för närvarande borgmästaren vid handläggningen av administrativa ärenden av en rådman, som även deltar i den dömande verksamheten. Denna anordning torde tills vidare böra bestå.

### Personalförstärkningar vid hovrätternas administrativa avdelningar

*Domstolskommittén* har, som redovisats i princippropositionen, föreslagit, att hovrätterna skall vara administrativa chefsmyndigheter för rådhusrätterna i huvudsaklig överensstämmelse med vad som nu gäller för häradsrätterna. Kommittén har framhållit att viss förstärkning härigenom kan påkallas av den inom hovrätterna med administrativa ärenden sysselsätta personalen. Kommittén har emellertid ej prövat det behov, som kan uppstå i sådant avseende, utan förutsatt, att detta skulle anmälas av vederbörande hovrätt.

*Hovrätterna* (skr. 8/11, 17/12, 27/12 och 28/12 1963 samt 14/1, 21/1, 14/8, 21/8, 27/8, 28/8 och 31/8 1964) har hemställt, att följande förändringar vidtas vid hovrätternas administrativa avdelningar från den 1 januari 1965 med anledning av de ökade arbetsuppgifter, som rådhusrätternas förstatligande medför, och att anslaget *Hovrätterna: Avlöningar* i följd härav för budgetåret 1964/65 höjs med avrundat 196 000 kr.

#### Personalförändringar

<i>Svea hovrätt</i>	Ökning
1 kontorsskrivare Ao 13 .....	11 351
1 kontorsskrivare Ag 13 .....	11 351
2 kansliskrivare Ag 11 .....	20 479
1 kontorist Ag 9 .....	9 241
2 kontorsbiträden högst Ae 5 .....	15 034

#### *Göta hovrätt*

1 kontorist Ao 9 .....	8 223
1 kontorsbiträde högst Ae 5 .....	6 688

#### *Hovrätten över Skåne och Blekinge*

1 assistent Ao 17 .....	12 943
1 kansliskrivare Ao 11 .....	9 203
1 kontorsbiträde högst Ae 5 .....	6 688

#### *Hovrätten för Västra Sverige*

1 byrådirektör Ao 25 .....	20 724
1 kontorsskrivare Ao 13 .....	10 833
1 kontorist Ao 9 .....	8 732
1 kontorsbiträde högst Ae 5 .....	7 112

#### *Hovrätten för Nedre Norrland*

1 kontorsbiträde högst Ae 5 .....	7 112
-----------------------------------	-------

Ökning

*Hovrätten för Övre Norrland*

1 kanslibitråde Ao 7 ..... 7 865

*Tjänsteförändringar**Svea hovrätt*

1 fiskal Ae 21 — byrådirektör Ar 25 ..... 3 485

1 kamrerare Ao 19 — Ao 23 ..... 3 551

1 kansliskrivare Ao 11 — assistent Ao 17 ..... 3 730

1 kontorist Ao 9 — kansliskrivare Ao 11 ..... 998

*Göta hovrätt*

1 kamrerare Ao 17 — Ao 21 ..... 3 287

1 kontorist Ao 9 — kansliskrivare Ao 11 ..... 979

*Hovrätten över Skåne och Blekinge*

1 kamrerare Ao 17 — Ao 21 ..... 3 287

*Hovrätten för Västra Sverige*

1 kamrerare Ao 17 — Ao 21 ..... 3 249

*Ordinariesättning**Svea hovrätt*

1 kanslibitråde Ag 7 — Ao 7 ..... —

---

196 145*Departementschefen*

I princippropositionen föreslås, att hovrätterna skall vara administrativa chefsmyndigheter för rådhusrätterna liksom nu för häradsrätterna. Arbetsbördan vid hovrätternas administrativa avdelningar kommer härigenom att öka avsevärt. Jag tillstyrker hovrätternas förslag, att med anledning av den ökade arbetsbördan ytterligare 18 tjänster skall inrättas vid nämnda avdelningar. I avbidan på närmare erfarenheter av arbetet bör de nya tjänsterna tills vidare inrättas som icke-ordinarie. Av dessa tjänster torde vid *Svea hovrätt* få inrättas en tjänst som assistent i Ag 15, en som kontorsskrivare i Ae 13, en som kansliskrivare i Ag 11, en som kontorist i Ag 9, en som kanslibitråde i Ag 7 och två som kontorsbiträde högst Ae 5, vid *Göta hovrätt* en som assistent i Ag 15 och en som kontorsbiträde högst Ae 5, vid *hovrätten över Skåne och Blekinge* en som assistent i Ag 15, en som kansliskrivare i Ag 11 och en som kontorsbiträde högst Ae 5, vid *hovrätten för Västra Sverige* en som förste byråsekreterare i Ae 23, en som kontorsskrivare i Ag 13, en som kontorist i Ag 9 och en som kansli-

biträde i Ag 7 samt vid vardera av *hovrätten för Nedre Norrland* och *hovrätten för Övre Norrland* en som kontorsbiträde högst Ae 5.

Med anledning av organisationsförändringarna bör därjämte inrättas, vid *Svea hovrätt* en tjänst som byrådirektör i Ae 25, en som kamrerare i Ao 23 och en som kontorsskrivare i Ao 13, vid envar av *Göta hovrätt*, *hovrätten över Skåne och Blekinge* samt *hovrätten för Västra Sverige* en som kamrerare i Ao 21, vid *hovrätten för Nedre Norrland* en som kamrerare i Ao 19 och en som kansliskrivare i Ao 11 samt vid *hovrätten för Övre Norrland* en som kamrerare i Ao 19. Vid bifall till detta förslag torde följande tjänster utgå, nämligen vid *Svea hovrätt* en tjänst som fiskal i Ae 21, en som kamrerare i Ao 19 och en som kanslibiträde i Ao 7, vid envar av *Göta hovrätt*, *hovrätten över Skåne och Blekinge* och *hovrätten för Västra Sverige* en som kamrerare i Ao 17, vid *hovrätten för Nedre Norrland* en som kamrerare i Ao 17 och en som kontorist i Ao 9 samt vid *hovrätten för Övre Norrland* en som kamrerare i Ao 17.

Den träffade förhandlingsöverenskommelsen innefattar även frågan om lönegradsplacering m. m. för de i det föregående berörda nya tjänsterna.

### Ändringar av personalorganisationen i domsagorna

Utredning rörande landsrättsförläggning har verkställts bl. a. i fråga om städerna Alingsås, Söderhamn och Härnösand. Jag ämnar föreslå Kungl. Maj:t att förordna, att rådhusrätterna i dessa städer skall upphöra samtidigt med huvudmannaskapsreformen den 1 januari 1965 och att städerna i judiciellt avseende förenas med respektive Vättele, Ale och Kullings domsaga, Sydöstra Hälsinglands domsaga och Ångermanlands södra domsaga.

Sammanlagt finns för närvarande endast fyra ordinarie domare vid rådhusrätterna i Alingsås, Söderhamn och Härnösand, nämligen en rådmän i Alingsås, en rådmän i Söderhamn och två rådmän i Härnösand. I anledning av landsrättsförläggningarna bör inrättas två tingsdomartjänster, nämligen en personlig tjänst i Sydöstra Hälsinglands domsaga för den nuvarande rådmannen i rådhusrätten i Söderhamn och en tjänst i Ångermanlands södra domsaga. Därjämte bör inrättas en tjänst som tingssekreterare i Vättele, Ale och Kullings domsaga. En av rådmännen i rådhusrätten i Härnösand bör utan ansökningsförfarande utnämnas till innehavare av den nyinrättade tingsdomartjänsten i Ångermanlands södra domsaga. De rådmantjänster, som innehas av den nuvarande rådmannen i rådhusrätten i Alingsås och av den återstående rådmannen i rådhusrätten i Härnösand, bör föras på övergångsstat och innehavarna förordnas att handlägga domargöromål vid annan domstol. Därvid torde den domsaga, med vilken ifrågavarande stad förenas, i första hand komma i fråga.



Jag får härjämte erinra om att Kungl. Maj:t förordnat, att Sköns köping och Alnö socken i Medelpads östra domsaga samt Sättna och Selångers socknar i Medelpads västra domsaga den 1 januari 1965 skall i kommunalt och judiciellt hänseende sammanläggas med Sundsvalls stad. Kungl. Maj:t har vidare förordnat, att återstoden av nämnda båda domsagor samtidigt skall sammanläggas till en domsaga, benämnd Medelpads domsaga. Det nuvarande häradshövdingämbetet i Medelpads västra domsaga, som inte är tillsatt med ordinarie innehavare, torde i anledning av sammanläggningen få indragas.

Såsom jag anmält i tidigare sammanhang (jfr prop. 1964: 1 bil. 4 s. 30) har Kungl. Maj:t förordnat, att Umeå socken, för närvarande ingående i Umeå domsaga, den 1 januari 1965 skall i kommunalt och judiciellt hänseende sammanläggas med Umeå stad. Kungl. Maj:t har vidare föreskrivit, att återstoden av Umeå domsaga samtidigt skall förenas med Västerbottens södra domsaga och att i anledning härav en tjänst som häradshövding skall indragas.

De av mig nu anmälda judiciella indelningsändringarna medför, att inom domsagoorganisationen bör, utöver vad tidigare anförts om tjänster för domarpersonal, den 1 januari 1965 inrättas tre tjänster som kansliskrivare i Ao 11, två tjänster som kanslibitråde i Ao 7 och tre tjänster som kontorsbiträde högst Ae 5 samt indragas en tjänst som kontorsskrivare i Ao 13 och tre tjänster som kontorist i Ao 9. De ökade kostnader som blir en följd av organisationsförändringarna torde för första halvåret 1965 få bestridas från den medelsreserv som finns under häradsrätternas avlöningsanslag.

### Förhandlingsöverenskommelsen

I anslutning till ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till ny organisation av rådhusrätterna och hovrätternas administrativa avdelningar har under oktober och november 1964 förhandlingar förts med Statstjänarkartellen, Sveriges akademikers centralorganisation och TCO:s statstjänstemannasektion angående avlönings- och anställningsvillkor för icke blott personal vid rådhusrätterna utan även rättsbildad personal inom domstolsorganisationen i övrigt. Förhandlingarna har resulterat i en den 10 november 1964 — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — träffad överenskommelse med organisationerna.

Efter samråd med chefen för civildepartementet finner jag mig böra förorda att den sålunda träffade överenskommelsen godkänns och underställs riksdagens prövning. Överenskommelsen torde få fogas såsom *Bilaga* till statsrådsprotokollet i detta ärende.

Förhandlingsöverenskommelsen innebär, att domsagorna och rådhusrätterna, fransett Stockholms rådhusrätt, Göteborgs rådhusrätt och rådhusrät-

ten i Malmö, placeras i tre lönegrupper, benämnda I—III, av vilka lönegrupp I avser de minsta och lönegrupp III de största enheterna, beräknat efter antalet mål och ärenden. För domsagornas del motsvaras den föreslagna lönegruppen I av de nuvarande lönegrupperna I och II, den föreslagna lönegruppen II av den nuvarande lönegruppen III samt den föreslagna lönegruppen III av de nuvarande lönegrupperna IV och V. Någon lönegruppsindelning av rådhusrätterna finns för närvarande inte.

Borgmästaren i Stockholm placeras i B 6. Borgmästarna i Göteborg och Malmö placeras i B 5 med rätt till avlöningsförstärkning på 3 600 kr. för år.

Häradshövdingar och övriga borgmästare placeras enligt förhandlingsöverenskommelsen i B 4. Till häradshövding och borgmästare i domsaga resp. rådhusrätt, som hänförs till lönegrupp II eller III, skall utgå avlöningsförstärkning med 2 400 kr. för år i lönegrupp II och med 4 800 kr. för år i lönegrupp III.

Rådmännen i Stockholms rådhusrätt, Göteborgs rådhusrätt och rådhusrätten i Malmö samt rådmän och tingsdomare i rådhusrätt resp. i domsaga, som hänförs till lönegrupp III, placeras i B 3. I B 3 placeras vidare den tingsdomare som är gemensam för domsagorna i Jämtland. Övriga rådmän och tingsdomare placeras i B 1. Till rådmännen i Stockholms rådhusrätt skall utgå avlöningsförstärkning med 3 600 kr. för år. Till ordförande på avdelning i Stockholms rådhusrätt, Göteborgs rådhusrätt och rådhusrätten i Malmö skall utgå befattningsarvode med 4 200 kr. för år och till vice ordförande på avdelning i samma rådhusrätter befattningsarvode med 2 100 kr. för år.

Överenskommelsen innebär vidare, att de tjänster för biträdande häradshövding, som nu finns i domsagorna, förändras till tingsdomartjänster.

Vid vattendomstolarna placeras vattenrättsdomare och vattenrättsingenjör i B 4. Avlöningsförstärkning skall utgå med 6 000 kr. för år till en vattenrättsdomare vid envar av Övre Norrbygdens, Nedre Norrbygdens och Mellanbygdens vattendomstolar, med 4 800 kr. för år till övriga vattenrättsdomare och med 2 400 kr. för år till sådan vattenrättsingenjör som är stationerad i Luleå, Umeå eller Östersund. Biträdande vattenrättsdomare placeras i B 2.

I fråga om hovrätterna har överenskommit, att avlöningsförstärkning skall utgå med 6 000 kr. för år till lagman på avdelning i Svea hovrätt, som utgör vattenöverdomstol, och med 2 400 kr. för år till övriga lagmän. Vattenrättsråd placeras i B 4 med rätt till avlöningsförstärkning på 2 400 kr. för år.

Till revisionssekreterare, som är specialföredragande i patentmål, sjörättsmål, skiftesmål (inkl. expropriationsmål) eller vattenmål, skall utgå befattningsarvode med 3 600 kr. för år.

Fiskal i hovrätt eller kammarrätten samt tingssekreterare placeras i A 23. Vattenrättssekreterare placeras i A 25 med möjlighet till placering i A 27 efter prövning i varje särskilt fall.

Beträffande icke rättsbildad personal vid rådhusrätterna innebär överenskommelsen att sådan personal inplaceras i lönegrad i huvudsaklig anslutning till de normer som gäller för biträdespersonal vid domsagor.

Enligt gällande dispositionsföreskrifter för hovrätternas och häradsrätternas avlöningsanslag äger hovrätterna tilldela stenografikunniga biträden i högst A 5, vilka anlitas för stenografering vid rättegångsförhandlingar, särskilda arvoden (jfr prop. 1947: 268 s. 92; SL<sup>1</sup>U 3; rskr 449). Dessa arvoden må för närvarande bestämmas till högst 1 500 kr. för år till biträde i hovrätt och till högst 1 200 kr. för år till biträde i domsaga. Den nu träffade överenskommelsen innebär att sådant arvode skall kunna utgå med högst 2 400 kr. för år till stenografikunniga kanslibiträden och kontorsbiträden vid hovrätterna, häradsrätterna och rådhusrätterna enligt vederbörande hovrätts närmare bestämmande. I anslutning härtill får jag föreslå, att sådan ersättning även skall kunna tillerkännas stenografikunniga kanslibiträden och kontorsbiträden vid vattendomstolarna.

Enligt förhandlingsöverenskommelsen skall vad nu angivits gälla från och med den 1 januari 1965. Överenskommelsen avser även vissa ändringar från och med den 1 juli 1965 av löneställningen för rättsbildad personal vid hovrätterna, kammarrätten, försäkringsdomstolen och arbetsdomstolen. Överenskommelsen i denna del innebär bl. a. att försäkringsdomare uppflyttas från B 3 till B 4 samt att hovrättsråd och kammarrättsråd placeras i B 3 (nu B 1). Härav föranledda förslag till ändringar i vederbörande personalförteckningar m. m. torde få anmälas av vederbörande departementschefer för Kungl. Maj:t i samband med anmälan om anslag för nästkommande budgetår.

I fråga om avlöningsförmåner i övrigt samt pensionsförmåner m. m. för personal, som övergår till statlig tjänst i samband med rådhusrätternas förstatligande, är följande i överenskommelsen innefattade förslag av den beskaffenhet att de bör redovisas för riksdagen.

Enligt överenskommelsen skall statens allmänna avlöningsreglemente (Saar) gälla för de tjänstemän som övergår från kommunal till statligt lönegradsplacerad anställning.

Rättsbildad personal vid rådhusrätt skall efter övergången till statligt reglerade tjänster äga rätt att med sina tjänster förena sådana tjänstebefattningar eller uppdrag, som de innehar med stöd av nu gällande bestämmelser. För borgmästare skall från och med 1965 i fråga om bisysslor gälla vad som föreskrivs för häradshövding i 7 § Saar.

Den i 28 § B Saar angivna möjligheten för häradshövding att åtnjuta oavkortad lön under högst 15 dagar för kalenderår vid tjänstledighet för vinnande av lätnad i arbetsbördan eller för ombesörjande av enskilda angelägenheter skall enligt överenskommelsen gälla även för vattenrättsdomare och borgmästare samt för de rådmän i Stockholm, som nu åtnjuter samma förmån.

Statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR) blir tillämpligt på an-

ställningarna inom den statliga rådhusrättsorganisationen. Emellertid har vid förhandlingarna nåtts enighet om att ett personligt kvarstående på kommunala pensionsbestämmelser skall kunna ske.

Överenskommelsen innebär vidare att för sådan tjänsteman på kommunala pensionsbestämmelser, som vid utgången av år 1964 skulle kunnat förtidspensioneras om SPR gällt, skall den omständigheten att sagda reglemente då icke gällde för honom ej utgöra hinder mot en förtidspensionering vid nämnda tidpunkt.

Förhandlingsöverenskommelsen innefattar, utöver de förslag som hittills berörts, vissa förslag rörande avlöningsförmåner m. m. beträffande vilka det ankommer på Kungl. Maj:t att meddela beslut. Förslagen gäller tillgodoräkning av tidigare kommunal tjänstgöring i löne- och pensionshänseende samt inplacering i pensioneringsperioder av personal som berörs av reformen. Enligt överenskommelsen skall vidare de i domsagostadgan den 11 juni 1943 meddelade bestämmelserna om arbetstid gälla för personal vid rådhusrätt. I övrigt innebär överenskommelsen bl. a. att bestämmelsen i 18 § TB Saar om inskränkning i rätten till vikariatsersättning vid förordnande att uppehålla domartjänst i domsaga skall gälla även vid rådhusrätt.

Överenskommelsen innefattar slutligen vissa förslag till övergångsordningar, som har till syfte att utgöra skydd mot löneminskning för sådana tjänstemän inom den nuvarande rådhusrättsorganisationen, som övergår till statlig tjänst, och att underlätta den föreslagna omorganisationen. Kungl. Maj:t torde böra bemyndigas att meddela erforderliga övergångsbestämmelser.

### **Ordinarie och icke-ordinarie tjänster m. m.**

Förhållandet mellan antalet ordinarie och icke-ordinarie tjänster i den nya underrättsorganisationen avser jag att behandla i det följande i samband med anslagsfrågorna. Det antal ordinarie tjänster som därvid föreslås medför att en särskild reglering av vissa kommunala befattningshavares anställningsform efter övergången till statstjänst blir erforderlig.

Beträffande vissa kommunala befattningshavare tillämpas för närvarande en anställningsform, som företer likheter med ordinarie statlig anställning. Detta gäller exempelvis kommunal befattningshavare för vilken stadsförbundets normaltjänstereglemente gäller och som innehåft kommunal ordinarie tjänst under minst 15 år eller, om han fyllt 40 år, under minst 10 år. Enligt 1947 års allmänna tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse är motsvarande kvalifikationstid 10 år eller, om tjänstemannen fyllt 40 år, minst 5 år. För vissa tjänstemän kan en sådan fastare anställningsform gälla oavsett anställningstiden.

För sådan kommunal befattningshavare vid rådhusrätt som har en anställningsform av det slag som nu sagts anser jag det skäligt, att en per-

sonlig statlig ordinarie tjänst i lönegrad motsvarande den kommunala tjänsten inrättas, om befattningshavaren eljest ej skulle erhålla en ordinarie statlig tjänst med samma eller högre lönegrad vid övergången i samband med reformen. Jag föreslår därför, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens bemyndigande att i dylika fall inrätta särskilda personliga ordinarie tjänster, vilka bör uppföras på övergångsstat, och att utfärda närmare bestämmelser om förutsättningarna för att erhålla sådana personliga tjänster.

Även i övrigt kan det visa sig nödvändigt att vidta särskilda övergångsordningar för personal vid rådhusrätterna. Jag förordar därför, att Kungl. Maj:t, i likhet med vad som tidigare skett vid större organisatoriska omläggningar, inhämtar riksdagens bemyndigande att vidta sådana anordningar.

### **Anslagsberäkningar m. m.**

I det följande behandlar jag de anslagsfrågor för tiden den 1 januari—den 30 juni 1965 som föranleds av de i det föregående framlagda förslagen.

I riksstaten för innevarande budgetår har under andra huvudtiteln som förslagsanslag upptagits till Häradsrätterna: Avlöningar 34 977 000 kr., till Häradsrätterna: Omkostnader 2 392 000 kr. och till Häradsrätterna: Ersättningar till nämndemän 6 000 000 kr. Eftersom rådhusrätterna och häradsrätterna som allmänna underrätter utövar samma verksamhet, bör för dem i riksstaten upptas gemensamma anslag i nyss angivna hänseenden. Dessa anslag bör vara förslagsanslag och kallas Underrätterna: Avlöningar, Underrätterna: Omkostnader och Underrätterna: Ersättningar till nämndemän. Dessa anslag bör för budgetåret 1964/65 uppföras på tilläggsstat I till riksstaten med de belopp som föranleds av kostnaderna för rådhusrätterna under första halvåret 1965, men förefintliga medel på nämnda anslag för häradsrätterna bör den 1 januari 1965 kunna tillföras motsvarande anslag för underrätterna.

#### **Hovrätterna: Avlöningar**

Organisationsförändringarna vid hovrätternas administrativa avdelningar och de från och med den 1 januari 1965 föreslagna förändringarna av vissa avlöningsförmåner för personalen vid hovrätterna föranleder ökade lönekostnader under första halvåret 1965 med i runt tal 371 000 kr. Icke-ordinarieposten under anslaget är ej maximerad av riksdagen och Kungl. Maj:t torde därför få tillgodose det ytterligare medelsbehovet genom att bemyndiga hovrätterna att ytterligare belasta nämnda anslagspost.

**Underrätterna: Avlöningar**

	Anslag
1964/65 (förslag) .....	17 160 000

Som framgår av bilagan till statsrådsprotokollet i detta ärende kommer vid rådhusrätterna att, utöver tjänster för borgmästare och rådmän, finnas 692 tjänster. Av dessa bör 304 inrättas som ordinarie, 381 som extra ordinarie och 7 som extra. Följande bör vara ordinarie, nämligen 1 avdelningsdirektör i Bo 1, 3 byråassistenter i Ao 21, 2 assistenter i Ao 17, 23 assistenter i Ao 15, 1 expeditionsförman i Ao 13, 74 kontorsskrivare i Ao 13, 2 expeditionsförmän i Ao 11, 102 kansliskrivare i Ao 11, 1 materialförvaltare i Ao 11, 1 uppsyningsman i Ao 11, 19 förste expeditionsvakter i Ao 9, 70 kontorister i Ao 9 och 5 expeditionsvakter i Ao 7.

De extra ordinarie tjänsterna bör fördelas på följande kategorier, nämligen 52 expeditionsvakter i Ae 7, 127 kanslibiträden i Ae 7 och 202 kontorsbiträden högst Ae 5.

Slutligen bör som extra inrättas 1 tjänst som kontorsskrivare i Ag 13, 1 som kansliskrivare i Ag 11, 2 som kontorist i Ag 9, 1 som kanslibitråde i Ag 7 och 2 som kontorsbiträde högst Ag 5.

Avlöningskostnaderna för de tjänstemän, som erhåller de inom rådhusrättsorganisationen föreslagna tjänsterna för borgmästare och rådmän, samt för biträdes- och expeditionsvaktspersonal ävensom för den personal som i samband med förstatligandet måste föras på övergångsstat beräknar jag till 15 685 000 kr. för första halvåret 1965. För vikariatsändamål och tillfälliga förstärkningar samt avlöningar till tingsnotarie- och fiskalspersonal bör därutöver anvisas 1 475 000 kr. Nu förevarande anslag bör således uppföras med (15 685 000 + 1 475 000) 17 160 000 kr. Av detta belopp beräknar jag 7 066 000 kr. för avlöningar till ordinarie tjänstemän, 82 000 kr. för arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 3 930 000 kr. för avlöningar till icke-ordinarie personal samt 6 082 000 kr. till rörligt tillägg.

**Underrätterna: Omkostnader**

	Anslag
1964/65 (förslag) .....	1 331 000

För första halvåret 1965 beräknar jag medelsbehovet för rådhusrätternas del till 25 000 kr. för sjukvård m. m., 60 000 kr. för reseersättningar och 1 246 000 kr. för expenser. Av sistnämnda belopp utgör 135 000 kr. engångsutgifter. Anslaget bör alltså uppföras med (25 000 + 60 000 + 1 246 000) 1 331 000 kr.

**Underrätterna: Ersättningar till nämndemän**

	Anslag
1964/65 (förslag) .....	1 500 000

Ersättning till nämndeman vid rådhusrätt utgår för närvarande enligt grunder som bestämts av varje stad för sig.

Till nämndeman vid häradsrätt utgår jämlikt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser dagarvode med 60 kr. samt resekostnadsersättning och traktement. Nämndeman vid rådhusrätt bör efter förstatligandet få rätt till ersättning enligt samma grunder som nämndeman vid häradsrätt (jfr prop. 1964: 175 s. 7).

Kostnaderna för ersättningar till nämndemän vid rådhusrätterna under första halvåret 1965 beräknar jag till 1 500 000 kr., med vilket belopp anslaget bör uppföras.

---

Även de under andra huvudtiteln upptagna anslagen Högsta domstolen m. m.: Avlöningar, Häradsrätterna: Avlöningar och Vattendomstolarna: Avlöningar samt det under sjunde huvudtiteln upptagna anslaget Kammarrätten: Avlöningar berörs av de i det föregående redovisade förslagen om ändrade löneförmåner. Kostnadsökningen under dessa anslag kan beräknas till i runt tal tillhoppa 546 000 kr. för första halvåret 1965.

Efter samråd med chefen för finansdepartementet får jag föreslå att Kungl. Maj:t inhämtar bemyndigande att, i den mån kostnaderna kommer att belasta anslagsposter som är maximerade av riksdagen, medge erforderliga överskridanden.

**Hemställan**

Under åberopande av vad jag i det föregående anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

I. godkänna av mig i det föregående förordade riktlinjer för personalorganisationen vid hovrätternas administrativa avdelningar och vid rådhusrätterna;

II. godkänna den i det föregående redovisade överenskommelsen den 10 november 1964 angående avlönings- och anställningsvillkor för personal inom domstolsorganisationen m. m.;

III. godkänna övriga i det föregående berörda förslag av beskaffenhet att böra prövas av riksdagen;

IV. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta av förslagen betingade ändringar i avlönings- och pensionsförfattningar som utfärdats med stöd av riksdagens beslut;

V. bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter

*Kungl. Maj:ts proposition nr 200 år 1964*

och vidta de åtgärder i övrigt som erfordras för genomförande av de framlagda förslagen samt meddela erforderliga övergångsbestämmelser;

VI. bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad jag i det föregående förordat

A. göra erforderliga ändringar i berörda personalförteckningar;

B. fastställa personalförteckning för underrätterna;

VII. för tillämpning under första halvåret 1965 godkänna följande avlöningsstat för underrätterna:

*Avlöningsstat*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> .....	7 066 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> .....	82 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> .....	3 930 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> .....	6 082 000
	<hr/>
	Summa kr. 17 160 000

VIII. på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1964/65 under andra huvudtiteln anvisa

A. till *Underrätterna: Avlöningar* ett förslagsanslag av 17 160 000 kr.;

B. till *Underrätterna: Omkostnader* ett förslagsanslag av 1 331 000 kr.;

C. till *Underrätterna: Ersättningar till nämndemän* ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.;

IX. bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1964/65 i enlighet med vad som anförts i det föregående medge överskridande av anslagsposter som maximerats av riksdagen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Margit Hirén*



*Bilaga***Överenskommelse den 10 november 1964 angående avlönings- och anställningsvillkor för personal inom domstolsorganisationen m. m.**

I anslutning till ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till ny organisation av rådhusrätterna och hovrätternas administrativa avdelningar m. m. skall i fråga om avlönings- och anställningsvillkor för personal inom domstolsorganisationen gälla följande.

**A. Lönegradsplacering m. m.**

1. Särskilda förteckningar beträffande rådhusrätter enligt bilaga 1.

För bestämmande av löneställning för borgmästare och rådman utom i Stockholm, Göteborg och Malmö fördelas rådhusrätterna på lönegrupper enligt samma grunder som tillämpas för domsagor, varvid rådhusrätterna hänförs till lönegrupper I—III enligt i bilaga 1 angiven specifikation.

Till borgmästare vid rådhusrätt i lönegrupp II och III utgår avlöningsförstärkning med 2 400 resp. 4 800 kr. för år.

2. Särskilda förteckningar beträffande hovrätternas administrativa avdelningar enligt bilaga 2.
3. Till lagman i B 5 skall utgå avlöningsförstärkning med 2 400 kr. för år, dock att till lagman på avdelning i Svea hovrätt, som utgör vattenöverdomstol, skall utgå avlöningsförstärkning med 6 000 kr. för år.
4. Häradshövding, vattenrättsråd, vattenrättsdomare och vattenrättsingenjör placeras i B 4.

Domsagorna fördelas på tre lönegrupper (I, II och III) enligt följande.

Till lönegrupp I hänförs de domsagor, som nu är hänfödda till lönegrupperna I och II. Till lönegrupp II hänförs de domsagor som nu är hänfödda till lönegrupp III. Till lönegrupp III hänförs de domsagor, som nu är hänfödda till lönegrupperna IV och V.

Avlöningsförstärkning skall utgå med 6 000 kr. för år till en vattenrättsdomare vid envar av Övre Norrbygdens, Nedre Norrbygdens och Mellanbygdens vattendomstolar, med 4 800 kr. för år till häradshövding för domsaga i lönegrupp III och till övriga vattenrättsdomare samt med 2 400 kr. för år till häradshövding för domsaga i lönegrupp II, vattenrättsråd och sådan vattenrättsingenjör, som är stationerad i Luleå, Umeå eller Östersund.

5. Tingsdomare i domsaga, som hänförs till lönegrupp III, och den för Jämtlandsdomsagorna gemensamme tingsdomaren placeras i B 3. Annan tingsdomare skall vara placerad i B 1. Tjänst för biträdande häradshövding (tingsdomare) ändras till tjänst för tingsdomare.
6. Biträdande vattenrättsdomare placeras i B 2.
7. Till revisionssekreterare, som är specialföredragande i patentmål, sjörättsmål, skiftesmål (inkl. expropriationsmål) och vattenmål, skall utgå befattningsarvode med 3 600 kr. för år.

8. Vattenrättssekreterare placeras i A 25. Placering i A 27 skall kunna ifrågakomma efter prövning i varje särskilt fall.
9. Fiskal i hovrätt och kammarrätten samt tingssekreterare placeras i A 23.

#### B. Avlönings- och anställningsvillkor i övrigt

1. Saar och TB Saar skall gälla för tjänstemän som övergår från kommunal till statligt lönegradsplacerad anställning.
2. För personal vid rådhusrätt skall bestämmelserna om arbetstid vid domsaga gälla.
3. Tjänstemän, som den 1 januari 1965 övergår till ordinarie eller extraordinarie tjänst i samma lönegrad som han tillhörde närmast före övergången, äger för tjänstetidsbefordran tillgodoräkna anställningstid i den kommunala tjänsten enligt samma grunder som gällt för tjänstetidsbefordran i denna.
4. Vid bestämmande av den rätt till avgiftskompensation, som kan komma att föreligga för statsanställda vid 1965 års utgång, skall för den, som den 1 januari 1965 övergår till tjänst inom domstolsorganisationen, under år 1964 innehavd anställning med pensionsrätt enligt kommunala pensionsbestämmelser likställas med anställning med pensionsrätt enligt SPR.
5. I 28 § B Saar angiven möjlighet för häradshövding att vid tjänstledighet för vinnande av lättnad i arbetsbördan och för ombesörjande av enskilda angelägenheter under högst 15 dagar av ett och samma kalenderår åtnjuta oavkortad lön skall gälla jämväl för vattenrättsdomare och borgmästare samt för de rådmän i Stockholm, som nu åtnjuta sådan förmån.
6. Fiskal i hovrätt skall under förordnande som advokatfiskal eller tingssekreterare och fiskalskompetent biträde i domsaga eller vid rådhusrätt äga åtnjuta lön enligt den löneklass som med två enheter överstiger den löneklass vari vederbörande är placerad. Sådant särskilt lönetillägg skall utgå också till fiskal i hovrätt, som efter förordnande under sammanlagt minst ett år som tingssekreterare, fiskalskompetent biträde eller vattenrättssekreterare eller efter tjänstgöring vid arbetsdomstolen under sammanlagt minst ett år återgår till tjänstgöring i hovrätt.
7. I 18 § TB Saar för häradsrätterna gällande inskränkning i rätt till vikariatsersättning skall gälla även vid rådhusrätterna.
8. Arvode till stenografikunniga kontorsbiträden och kanslibiträden vid hovrätt, domsaga och rådhusrätt skall utgå med högst 2 400 kr. för år enligt vederbörande hovrätts bestämmande.
9. För utskrivning av fonogram vid Stockholms rådhusrätt skall utgå samma ersättning som hittills.
10. Inplacering av tjänst i pensioneringsperioder sker på sätt här anges
  - a) då tjänsten finnes upptagen i nu gällande förteckning över pensioneringsperioder för SPR-pensioneringen: ifrågavarande period
  - b) då tjänsten icke finnes upptagen i nu gällande förteckning över pensioneringsperioder för SPR-pensioneringen: III  
Övergångsperiod med samma antal ettårssteg som det antal år pensionsåldershöjningen avser.

## C. Övergångsbestämmelser

1. Tjänsteman, som omedelbart före reformens ikraftträdande är anställd inom den nuvarande rådhusrättsorganisationen och som erhåller tjänst i den nya organisationen, äger — därest detta är till fördel för honom — behålla sin lönegradsplacering. Vad nu sagts skall gälla jämväl för den som omedelbart före reformens ikraftträdande innehar vikariatslöneförordnande under de förutsättningar som för dylikt förordnande anges i Saar. Med vikariatslöneförordnande jämställs i detta sammanhang stadigvarande förordnande sedan den 1 juli 1964 jämlikt 35 § 1—3 mom. NTR och 29 § 1 mom. T 47. Vid tillämpning härav skall hänsyn icke tagas till sådant avbrott i förordnandet som betingas av semester, tjänstledighet för offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom, havandeskap eller barnsbörd.

Här avsedd tjänsteman äger vidare i förekommande fall uppbära personlig lönefyllnad enligt följande. Personlig lönefyllnad skall fr. o. m. den 1 januari 1965 utgå med belopp motsvarande summan för månad räknat av sådana för år eller månad fastställda kontanta lönetillägg i form av avlöningsförstärkning eller personligt lönetillägg, vartill tjänstemannen är berättigad i den omedelbart före övergången innehavda tjänsten. Vid bestämmande av personlig lönefyllnad skall dock ej medräknas lönetillägg, som utgör ersättning för kostnader i samband med tjänsten, och ej heller lönetillägg, vartill tjänstemannen blivit berättigad först efter utgången av september 1964. Tillträder tjänstemannen tjänst i högre lönegrad än den som gäller för honom den 31 december 1964 eller tjänst förenad med avlöningsförstärkning, skall den personliga lönefyllnaden minskas med belopp motsvarande den genom löneklassuppflyttningen och/eller avlöningsförstärkningen erhållna löneförhöjningen. Personlig lönefyllnad skall avstås för tid, varunder tjänstemannen vidkännes helt C-avdrag å lönen.

2. För den som från kommunalt reglerad anställning inom rådhusrättsorganisationen övergår till lönegradsplacerad tjänst i den nya organisationen skall löneklassplacering i denna tjänst ske med utgångspunkt i den löneklassplacering, som gällt för vederbörande i hans kommunala anställning. Tiden i den närmast före övergången gällande löneklassen skall tillgodoräknas för uppflyttning i löneklass efter övergången med tillämpning av bestämmelserna om löneklassplacering i Saar och i anslutning därtill utfärdade bestämmelser. Vid lönetursberäkningen skall så anses som om högsta löneklassen inom den närmast före övergången innehavda tjänsten omfattat två lönerum.
3. Beträffande sådan kommunalanställd tjänsteman inom rådhusrättsorganisationen, vilken den 1 januari 1965 övergår till tjänst i den nya organisationen, skall bestämmelserna i Saar om flyttningssersättning och anstånd med omstationering fr. o. m. nämnda dag tillämpas såsom om tjänstemannen redan i den kommunala anställningen varit underkastad Saar. Flyttningssersättning och anstånd med omstationering i samband med övergången må medgivas även i fall, då fråga ej är om befordran. Flyttningssersättning enligt här angivna grunder må medgivas för flyttning, som sker före den 1 januari 1965 till ort å vilken tjänsteman enligt meddelat tillsättningsbeslut erhållit tjänst fr. o. m. nämnda dag.

Har här avsedd tjänsteman, som före den 1 januari 1965 i samband med vikariatslöneförordnande omstationerats till ort å vilken han er-

håller statlig tjänst den 1 januari 1965, då ännu ej kunnat erhålla bostad på denna ort, skall han fr. o.m. nämnda dag anses stationerad på den förutvarande stationeringsorten. Den tid för vilken anstånd må medgivnas skall räknas fr. o. m. den 1 januari 1965.

Utan hinder av vad i 33 § 3 mom. Saar sägs skall flyttningsersättning utgå till kommunalt eller statligt anställd extra tjänsteman, som den 1 januari 1965 i samband med rådhusrätternas förststatligande erhåller ordinarie, extra ordinarie eller extra anställning.

4. Uppbär tjänsteman, som den 31 december 1964 innehar kommunal tjänst, livränta enligt lagen om yrkesskadeförsäkring eller däremot svarande äldre lag på grund av yrkesskada, ådragen före den 1 januari 1965 i kommunal tjänst, skall lönen i därefter innehavd statlig anställning nedsättas med belopp motsvarande livräntans storlek, såvida ej Kungl. Maj:t på särskild framställning annat medgiver. Det åligger den som uppbär dylik livränta att därom göra anmälan till vederbörande myndighet.
5. Vid tillämpning av bestämmelserna i 28 § I, punkt 7, Saar om lön vid tjänstledighet för havandeskap eller barnsörd å tjänsteman, som åtnjuter sådan ledighet vid 1965 års ingång, skall från den i nämnda bestämmelse angivna tiden av högst 180 dagar avräknas tid, varunder tjänsteman omedelbart före den 1 januari 1965 åtnjutit lön vid motsvarande tjänstledighet i kommunalt reglerad tjänst.
6. Tjänsteman, som i närmast före övergången innehavd kommunal tjänst åtnjuter särskilt lönetillägg enligt kommunala bestämmelser på grund av nedflyttning i ortsgrupp, äger bibehålla detta tillägg med fortsatt tillämpning av den 31 december 1964 gällande kommunala bestämmelser.
7. I fall då av kommun antagna pensionsbestämmelser varit tillämpliga i december 1964 på ordinarie tjänsteman inom rådhusrättsorganisationen och tjänstemannen vid ingången av år 1965 erhållit tjänst inom domstolsorganisationen må han, under förutsättning att han före viss dag skriftligen anmält sin önskan härom och att han i oavbruten följd från ingången av år 1965 innehaft tjänst inom den statliga rådhusrättsorganisationen, kvarstå på de kommunala pensionsbestämmelserna i deras lydelse den 31 december 1964.
8. För sådan tjänsteman på kommunala pensionsbestämmelser, som vid utgången av år 1964 skulle kunnat förtidspensioneras, om SPR gällt, skall den omständigheten att SPR icke gällde ej utgöra hinder mot en förtidspensionering vid nämnda tidpunkt.
9. Rättsbildad personal vid rådhusrätt medges att efter övergången bibehålla sådana bisysslor som kunnat innehas utan särskilt tillstånd eller enligt inhämtat tillstånd innehafts i den kommunala anställningen vid utgången av 1964. Fr. o. m. 1965 skall för borgmästare i fråga om bisysslor gälla vad härutinnan föreskrivits för häradshövding.
10. Vid tjänstledighet under 1965 med helt C-avdrag skall tjänsteman under det antal dagar, som motsvarar under 1964 ej uttagen semester, i löne- och pensionshänseende anses ha åtnjutit tjänstledighet för offentligt uppdrag.
11. Statsverket ikläder sig att till personal, som nu har lön i förskott, vid utgången av december 1964 utbetala månadslön i den före reformen innehavda tjänsten. Sålunda utbetald lön skall återbetalas genom löneavdrag varje månad fr. o. m. januari 1965 med 1/24 av beloppet.

12. Personal vid rådhusrätt, som haft att på sin arbetstid fullgöra kommissionärsuppgifter och härför uppburit särskild ersättning, skall inräkna ett för de senaste tre åren beräknat genomsnittsbelopp, avseende den ordinarie arbetstiden, i de personliga lönetillägg som avses i punkt 1 ovan.
13. Assessor i rådhusrätt utom i Stockholm, som i samband med omorganisationen erhåller assessorstjänst på övergångsstat, skall så länge han kvarstår i denna egenskap äga uppbära särskild ersättning med 2 400 kr. för år. Detta skall dock icke gälla den som med stöd av bestämmelserna i punkt 1 ovan äger bibehålla högre lönegradsplacering än den som gäller för tjänsten som assessor.
14. Den som före reformens ikraftträdande är anställd såsom sekreterare vid Stockholms rådhusrätt, stadsnotarie vid Göteborgs rådhusrätt eller notarie vid rådhusrätten i Malmö och som i denna egenskap kvarstår i den nya organisationen skall fr. o. m. kvartalet näst efter det vederbörande fullgjort åtta års tjänstgöring inom domstolskarriären, räknat från inträdet såsom fiskalsaspirant i hovrätt, erhålla personlig tjänst i Ag 27 med tjänstebenenämningen assessor. För här avsedd sekreterare vid Stockholms rådhusrätt skall den personliga tjänsten vara placerad i Bg 1.
15. Sekreterare vid Stockholms rådhusrätt, stadsnotarie vid Göteborgs rådhusrätt och notarie vid rådhusrätten i Malmö, som i samband med omorganisationen erhåller personlig tjänst i lönegrad A 23 och som kvarstår i denna egenskap, skall äga åtnjuta lön enligt lägst löneklass A 25. Här avsedd tjänsteman som i samband med omorganisationen erhåller personlig tjänst i lönegrad A 25 och som kvarstår i denna egenskap, skall äga åtnjuta lön enligt den löneklass som med en enhet överstiger den löneklass vari vederbörande är placerad.
16. De tjänstemän vid Stockholms rådhusrätt, som den 1 juli 1964 hade rätt att vid tjänstgöring å kontorsassistenttjänst erhålla vikariatslön utan iakttagande av bestämmelserna om kvalifikationstid i 29 § T 47 skall övergången bibehållas vid denna rätt.

#### D. Vissa särskilda förslag

1. Hovrättsråd placeras i B 3.  
Till hovrättsråd, som är vice ordförande på avdelning i Svea hovrätt, vilken utgör vattenöverdomstol, skall utgå befattningsarvode med 5 100 kr. för år. Till annat hovrättsråd på sådan avdelning skall utgå befattningsarvode med 2 100 kr. för år. Till assessor och adjungerad ledamot med vikariatslöneförordnande som assessor å dylik avdelning skall utgå befattningsarvode med 1 800 kr. för år.  
Till hovrättsråd, som är vice ordförande på annan avdelning i hovrätt än ovan sägs, skall utgå befattningsarvode med 3 600 kr. för år.
2. Kammarrättsråd placeras i B 3.  
Till kammarrättsråd, som är ordförande på särskild avdelning, skall utgå befattningsarvode med 3 000 kr. för år.  
Till kammarrättsråd, som är vice ordförande på division, skall utgå befattningsarvode med 2 700 kr. för år.
3. I B 4 placerad tjänst som kammarrättsråd och divisionsordförande skall vara förenad med avlöningsförstärkning av 2 400 kr. för år.
4. Försäkringsdomare placeras i B 4.
5. Sekreteraren i arbetsdomstolen placeras i A 27.

## Stockholms rådhusrätt

Borgmästare placeras i B 6.

Rådman placeras i B 3 jämte avlöningsförstärkning av 3 600 kr. för år.

Härutöver skall utgå befattningsarvode med 4 200 kr. för år till rådman som förordnas som ordförande på avdelning och med 2 100 kr. för år till rådman som förordnas som vice ordförande på avdelning.

Tingssekreterare placeras i A 23.

Tingsnotarie placeras i A 17/19.

I övrigt skall vid rådhusrätten finnas följande antal tjänster:

1 avdelningsdirektör . . . . .	B 1	31 kansliskrivare . . . . .	A 11
1 byråassistent . . . . .	A 21	1 materialförvaltare . . . . .	A 11
1 assistent . . . . .	A 17	1 uppsyningsman . . . . .	A 11
4 assistenter . . . . .	A 15	14 förste expeditionsvakter..	A 9
6 assistenter (protokollförare) . . . . .	A 15	21 kontorister . . . . .	A 9
1 expeditionsförman . . . . .	A 13	21 expeditionsvakter . . . . .	A 7
11 kontorsskrivare . . . . .	A 13	60 kanslibiträden . . . . .	A 7
6 kontorsskrivare (protokollförare) . . . . .	A 13	73 kontorsbiträden .. högst	A 5

## Göteborgs rådhusrätt

Borgmästare placeras i B 5 jämte avlöningsförstärkning av 3 600 kr. för år.  
Rådman placeras i B 3. Befattningsarvode skall utgå med 4 200 kr. för år till rådman som förordnas som ordförande på avdelning och med 2 100 kr. för år till rådman som förordnas som vice ordförande på avdelning.

Tingssekreterare placeras i A 23.

Tingsnotarie placeras i A 17/19.

I övrigt skall vid rådhusrätten finnas följande antal tjänster:

1 byråassistent . . . . .	A 21	15 kansliskrivare . . . . .	A 11
1 assistent . . . . .	A 17	2 förste expeditionsvakter..	A 9
1 assistent . . . . .	A 15	11 kontorister . . . . .	A 9
7 assistenter (protokollförare) . . . . .	A 15	4 expeditionsvakter . . . . .	A 7
5 kontorsskrivare . . . . .	A 13	21 kanslibiträden . . . . .	A 7
7 kontorsskrivare (protokollförare) . . . . .	A 13	25 kontorsbiträden .. högst	A 5
1 expeditionsförman . . . . .	A 11		

## Rådhusrätten i Malmö

Borgmästare placeras i B 5 jämte avlöningsförstärkning med 3 600 kr. för år.  
Rådman placeras i B 3. Befattningsarvode skall utgå med 4 200 kr. för år till rådman som förordnas som ordförande på avdelning och med 2 100 kr. för år till rådman som förordnas som vice ordförande på avdelning.

Tingssekreterare placeras i A 23.

Tingsnotarie placeras i A 17/19.

I övrigt skall vid rådhusrätten finnas följande antal tjänster:

1 byråassistent . . . . .	A 21	13 kansliskrivare . . . . .	A 11
1 assistent . . . . .	A 15	2 förste expeditivsvakter..	A 9
4 assistenter (protokollfö- rare) . . . . .	A 15	7 kontorister . . . . .	A 9
2 kontorsskrivare . . . . .	A 13	4 expeditivsvakter . . . . .	A 7
4 kontorsskrivare (proto- kollförare) . . . . .	A 13	15 kanslibiträden . . . . .	A 7
1 expeditivsförman . . . . .	A 11	18 kontorsbiträden .. högst	A 5

Stad	Lönegrupp	Borgmästare B 4	Rådman		Tingssekr. A 23	Tingsnot. A 17/19
			B 3	B 1		
<i>Svea hovrätt</i>						
Södertälje .....	III	1	2			
Uppsala .....	III	1	4			
Nyköping .....	I	1		2		
Eskilstuna .....	III	1	3			
Örebro .....	III	1	4			
Västerås .....	III	1	4			
Gävle .....	III	1	4			
<i>Göta hovrätt</i>						
Linköping .....	III	1	4			
Norrköping .....	III	1	4			
Motala .....	I	1		2		
Jönköping .....	III	1	3			
Växjö .....	I	1		2		
Kalmar .....	III	1	2			
<i>Hovrätten över Skåne och Blekinge</i>						
Karlskrona .....	III	1	2			
Kristianstad .....	III	1	2			
Hälsingborg .....	III	1	4			
Landskrona .....	II	1		2		
Lund .....	III	1	2			
<i>Hovrätten för Västra Sverige</i>						
Halmstad .....	III	1	2			
Varberg .....	I	1		2		
Uddevalla .....	II	1		2		
Vänersborg .....	I	1		2		
Borås .....	III	1	3			
Karlstad .....	III	1	3			
Kristinehamn .....	I	1		2		
<i>Hovrätten för Nedre Norrland</i>						
Sundsvall .....	III	1	3			
Östersund .....	III	1	2			
<i>Hovrätten för Övre Norrland</i>						
Umeå .....	III	1	3			
Skellefteå .....	I	1		2		
Luleå .....	III	1	2			



## rådhusrätter

Kontors- skriv. A 13	Kontors- skriv. (prot. f.) A 13	Kansli- skriv. A 11	1:e exp. vakt A 9	Konto- rist A 9	Exp. vakt A 7	Kanslibi- träde A 7	Kontorsbi- träde h. A 5
1		2			1	2	3
2	1	2		2	2	2	5
1		1		1			2
1		2		1	1	1	4
2	1	2		2	2	2	5
2	1	2		2	2	2	5
2		2		2	2		4
2		2		2	1	2	4
3		1	1	3	2	2	6
1				1		1	1
1	1	2			1	1	3
		1		1			1
1		1		1	1		2
1		2			1	1	3
1		1		1	1	1	2
2		2		2	2	2	6
1		1		1	1		2
1		2			1	2	3
1		1		1	1	1	2
1		1		1		1	1
2		1		1	1	2	4
1		2		2	1	2	3
1		2		1		1	1
1		2		1	1	1	4
1		2			1	1	3
2		2		2	1		4
		1		1			1
1		2			1	2	3

## Svea hovrätt

## Administrativ afdelning

Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal
Byråchef . . . . .	B 1	1	<i>Kameral sektion</i>		
Byrådirektör . . . . .	A 25	1	Kamrerare . . . . .	A 23	1
<i>Administrativ sektion</i>			Kontorsskrivare . . . . .	A 13	1
Assistent . . . . .	A 15	1	Kansliskrivare . . . . .	A 11	2
Kontorsskrivare . . . . .	A 13	1	Kontorist . . . . .	A 9	2
Kansliskrivare . . . . .	A 11	1	Kanslibitråde . . . . .	A 7	2
Kontorist . . . . .	A 9	1	Kontorsbiträde . . . . .	högst A 5	3
Kanslibitråde . . . . .	A 7	1			
Kontorsbiträde . . . . .	högst A 5	1			

## Göta hovrätt

## Administrativ afdelning

Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal
Byråchef . . . . .	B 1	1	<i>Kameral sektion</i>		
<i>Administrativ sektion</i>			Kamrerare . . . . .	A 21	1
Assistent . . . . .	A 15	1	Kansliskrivare . . . . .	A 11	1
Kontorsbiträde . . . . .	högst A 5	$\frac{1}{2}$	Kontorist . . . . .	A 9	1
			Kanslibitråde . . . . .	A 7	1
			Kontorsbiträde . . . . .	högst A 5	$\frac{1}{2}$

## Hovrätten över Skåne och Blekinge

## Administrativ afdelning

Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenämning	Lönegrad	Antal
Byråchef . . . . .	B 1	1	<i>Kameral sektion</i>		
<i>Administrativ sektion</i>			Kamrerare . . . . .	A 21	1
Assistent . . . . .	A 15	1	Kansliskrivare . . . . .	A 11	1
Kansliskrivare . . . . .	A 11	1	Kontorist . . . . .	A 9	1
Kontorsbiträde . . . . .	högst A 5	1	Kanslibitråde . . . . .	A 7	1

**Hovrätten för Västra Sverige***Administrativ avdelning*

Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal
Byråchef.....	B 1	1	<i>Kameral sektion</i>		
Förste byråsekreterare .....	A 23	1	Kamrerare .....	A 21	1
<i>Administrativ sektion</i>			Kansliskrivare ....	A 11	1
Kontorsskrivare....	A 13	1	Kontorist .....	A 9	1
Kontorist .....	A 9	1	Kanslibitråde .....	A 7	1
Kanslibitråde.....	A 7	1	Kontorsbiträde ....	högst A 5	1
Kontorsbiträde ....	högst A 5	1			

**Hovrätten för Nedre Norrland***Administrativ avdelning*

Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal
Byrådirektör .....	A 27	1	Kansliskrivare ....	A 11	1
Kamrerare .....	A 19	1	Kontorsbiträde ....	högst A 5	2

**Hovrätten för Övre Norrland***Administrativ avdelning*

Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal	Tjänstebenenämning	Lönegrad	Antal
Byrådirektör .....	A 27	1	Kansliskrivare ....	A 11	1
Kamrerare .....	A 19	1	Kontorsbiträde ....	högst A 5	2